

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥

मोहादधर्मयः कृत्वा पुनः समनुत्पद्यते ॥ मनः समाधिसंयुक्तो न स सेवेत दुष्कृतं ॥ ४ ॥ यथा यथा मनस्तस्य दुष्कृतं कर्म गर्हते ॥ तथा तथा शरीरं तु तेनाधर्मेण मुच्यते ॥ ५ ॥ यदिव्याहरते राजन्विप्राणां धर्मवादिनां ॥ ततोऽधर्मकृता क्षिप्रमपवादात्प्रमुच्यते ॥ ६ ॥ यथा यथा नरः सम्यग्धर्ममनुभाषते ॥ समाहितेन मनसा विमुच्येत तथा तथा ॥ ७ ॥ भुजंग इव निर्मोकात्पूर्वभुक्ता ज्जरान्वितात् ॥ दत्त्वा विप्रस्य दानानि विविधानि समाहितः ॥ ८ ॥ मनः समाधिसंयुक्तः सुगतिं प्रति पद्यते ॥ प्रदानानि तु वक्ष्यामि यानि दत्त्वा युधिष्ठिर ॥ ९ ॥ नरः कृत्वाप्यकार्याणि ततो धर्मेण युज्यते ॥ सर्वेषामेव दानानामन्नं श्रेष्ठमुदाहृतं ॥ पूर्वमन्नं प्रदातव्यं मृजुना धर्ममिच्छता ॥ १० ॥ प्राणाल्यन्नं मनुष्याणां तस्माज्जंतु श्रज्जायते ॥ अन्ने प्रतिष्ठितो लोकस्तस्मादन्नं प्रशस्यते ॥ ११ ॥ अन्नमेव प्रशंसंति देवर्षिपितृमानवाः ॥ अन्नस्य हि प्रदानेन रंति देवो दिवंगतः ॥ १२ ॥ न्यायलब्धं प्रदातव्यं द्विजातिभ्यो न्नमुत्तमं ॥ स्वाध्यायं समुपेतेभ्यः प्रहृष्टेनांतरात्मना ॥ १३ ॥ यस्य लब्धं न्नमुपाश्रंति ब्राह्मणानां शतं दश ॥ हृष्टेन मनसा दत्तं न सतिर्यग्गतिर्भवेत् ॥ १४ ॥ ब्राह्मणानां सहस्राणि दशभोज्यं नरर्षभ ॥ नरोऽधर्मात्प्रमुच्येत योगेष्वभिरतः सदा ॥ १५ ॥ भैक्ष्येणान्नं समाहृत्य विप्रो वेदपुरस्कृतः ॥ स्वाध्यायनिरते विप्रे दत्त्वे ह सुखमेधते ॥ १६ ॥ अहिंसन् ब्राह्मणस्वानि न्यायेन परिपाल्य च ॥ क्षत्रियस्तरसा प्राप्तमन्नं यो वै प्रयच्छति ॥ १७ ॥ द्विजेभ्यो वेदवृद्धेभ्यः प्रयतः सुसमाहितः ॥ तेनापो हतिधर्मात्तदुष्कृतं कर्म पांडव ॥ १८ ॥ षड्भागपरिशुद्धं च रुषेर्भागमुपार्जितं ॥ वैश्यो ददद्विजातिभ्यः पापेभ्यः परिमुच्यते ॥ १९ ॥ अवाप्य प्राणसंदेहं कार्कश्येन समार्जितं ॥ अन्नं दत्त्वा द्विजातिभ्यः शूद्रः पापात्प्रमुच्यते ॥ २० ॥ औरसेनवलेनान्नमर्जयित्वाऽविहिंसकः ॥ यः प्रयच्छति विप्रेभ्यो न स दुर्गाणि पश्यति ॥ २१ ॥ न्यायेनैवाप्तमन्नं तु नरो हर्षसमन्वितः ॥ द्विजेभ्यो वेदवृद्धेभ्यो दत्त्वा पापात्प्रमुच्यते ॥ २२ ॥ अन्नमूर्जं स्करं लोके दत्त्वा र्जस्वी भवेन्नरः ॥ सतां पंथानमावृत्य सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २३ ॥ दानवद्विः कृतः पंथायेन यांति मनीषिणः ॥ ते हि प्राणस्य दातारस्तेभ्यो धर्मः सनातनः ॥ २४ ॥ सर्वावस्थं मनुष्येण न्यायेनान्नमुपार्जितं ॥ कार्यं पात्रागतं नित्यमन्नं हि परमा गतिः ॥ २५ ॥ अन्नस्य हि प्रदानेन नरो रौद्रं न सेवते ॥ तस्मादन्नं प्रदातव्यमन्यायपरिवर्जितं ॥ २६ ॥ यते द्वाह्येण पूर्वहि भोक्तुमन्नं गृही सदा ॥ अवंध्यं दिवसं कुर्यादन्नदानेन मानवः ॥ २७ ॥ भोजयित्वा दशशतं नरो वेदविदानृप ॥ न्यायविद्धर्मविदुषामिति हासविदां तथा ॥ २८ ॥